

פרשת וארא

- "ואלעזר בן-אהרן לקוז-לו" (ו, כה) - נסוג אחור. "ותלד לו את-פינזוס" - הפא בשוא נע גם כשחסרה היוד, ונמצא בשמואל א ג.
- "הם המדברים" (ו, כז) - המס רפה והשוא בה הוא נח¹⁴.
- "ויהי ביום דבר ה' אל-משה" (ו, כח) - הדלת בחיריק ולא בפתח.
- "אתה תדבר" (ז, ב) - התיו והדלת שתייהן רפות. ומכיוון שקשה קריאת הדלת הרפה סמוך לתיו הרפה, יש שכתבו להדגיש תיו זו, בדומה לדגש הדלת של "גדבריא דתבריא" (דניאל ג, ב-ג), והדבר כלול בכלל של שתי בגייד כפ"ת מאותו מוצא בראש המילה שתדגש הראשונה כמו "ואכבדה בפרעה" (יד, ד). אלא שאין הדבר כן בדלת ותיו כמו בבית ופה רק בפעמים בודדות כמו "גדבריא דתבריא". ע"ע לקמן על הפסוק "ועלו ובאו בבתוך".
- "קוז את-מטך והשלך לפני-פרעה יהי לתנין" (ז, ט) - ללא ואו החיבור במילה "יהי".
- "ויעשו גם-הם זורטמי מצרים בלהטיהם" (ז, יא) - כאן "בלהטיהם" עם הא וכל השאר "בלטיהם" ללא הא ראשונה. ועיין ברמב"ן כאן שלהטיהם מלשון אש לוחט שנעשים ע"י מלאכי אש, אבל בלטיהם מלשון בלט שנעשים ע"י שדים שבאים בלט. ע"ע רש"י וראב"ע להלן פסוק כ"ב.
- "ויהיו-דם" (ז, יט) - ולא "לדם" כמו בפסוק שאחריו. "והיה דם" - נסוג אחור.
- "בצפרדעים" (ז, כז) וכן "הצפרדעים" - הצדי רפה ע"פ המסורה, חוץ מפסוק "ותעל הצפרדע" (ח, ב) שהצדי דגושה. ע"ע בספר אמת ליעקב.
- "ועלו" (ז, כח) - הטעם בלמד שהוא מלרע, (כי הוא מנחי למד-הא). "ובאו" הטעם בבית שהוא מלעיל (כי הוא מנחי עין-ואו) וכן י"ל במודים "כי לא כלו"

- "וגאלתי אתכם" (ו, ו) - הטעם שאמרו שהגימל של "עם-יוז גאלתי" (טו, יג) דגושה מפני שעם גימל רפויה הוא לשון גימל וטינוף, אינו יכול לגבור על המסורת שיש בידינו על "וגאלתי אתכם" ואחרים שבהם הגימל רפה - ע"פ כללי הדקדוק - למרות שהוא לשון גאולה ולא לשון גימל. מ"מ יש חלק מחכמי בבל שמדגישים את הגימל בכל לשון גאולה, ברם דע שרק בתפילה עושים כן ולא בתנ"ך.¹²
- "והוצאתי ... והצלתני ... וגאלתי ..." (ו, ו-ח) - כל לשונות הגאולה באים מלרע - לשון עתיד. וגם "והפליתי" (ח, יח) היא מלרע.¹³
- "מקצר רוז" (ו, ט) - המס בחיריק לא בצירי ויש להפריד בין הדבקים שלא תבלע אות ריש אחת.
- "אל-משה לאמר" (ו, י) - הלמד של "משה לאמר" דגושה בכל התורה חוץ מפסוק "ויאמר בני-גד ובני ראובן אל-משה לאמר" (במדבר לב, כה) ופסוק "ויאמרו בני ישראל אל-משה לאמר" (במדבר יז, כז) שבהם הלמד רפויה. וכן "אל-אהרן לאמר" לעולם הלמד איננה דגושה.
- "ואיך ישמעני פרעה" (ו, יב) - המס בקמץ לא בשוא. "ואני ערל שפתים" ולא "אנכי" וכן בפסוק ל.
- "את-יוכבד דדתו" (ו, כ) - יש להזהר שלא להחליף את האות דלת שבסוף מילת "יוכבד" לתיו, שלא ישמע "יוכבת", וכן גם כשמבטאים נכון בדלת יש להזהר שלא תבלע דלת ראשונה של "דודתו".
- "ובני קרוז אסיר ואלקנה" (ו, כד) - הסמך דגושה. "וּאֲבִיאֶסְךָ" - ואו החיבור בפתח שאינה יכולה לבוא בשוא מפני שאחריה חטף פתח.

¹⁴ עיין באורך בקונטרס "קול יעקב" בסוף סידור "עוד יוסף חי" לימי החול אות י"ג על מילת "המלמד".

¹² תשובה של הרב יוסף זליכה, פורסמה בעלון שמרו שבת מספר 62.
¹³ אע"פ שהתלשא אינה קונה מקומה, כאן באה במקום הנכון בסוף התיבה.

- מלרע, "כי לא תמו" - מלעיל. אבל
 "וסרו" (ח,ז) הוא מלרע אע"פ שהוא
 מנחי עין מפני ההא של "הצפרדעים"
 שאחריו.¹⁵

- "ובבית עבדיך" (שס) - הבית הראשונה בשוא הנהגת כשוא נח לספרדים. בפסוק זה ("ועלו ובאו בביתך ובזרר משכבך ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנורך ובמשארותיך") כל האותיות בית רפות חוץ מבית ראשונה במילת "בבתיך" מפני שהיא פותחת בשתי אותיות בג"ד כפ"ת מאותו מוצא כמו "ואכבדה בפרעה" (שמות יד,ד).
- "את הערב" (ח,ז) - ההא בסגול לא בקמץ.
- "ביתה פרעה ובית עבדיו" (ח,כ) - ולא "ובבית עבדיו".
- "כי תועבת מצרים" (ח,כב) - העין בחטף-פתח לא בצירי.
- "לשוזין פרזו אבעבעת" (ט,ט) - הבית הראשונה רפה.
- "כי טרם תיראון" (ט,ל) - התיו מועמדת והשוא בריש הוא שוא נע ללשון יראה לא לשון ראייה.
- "כי אפילת הנה" (ט,לב) - הפא בחיריק לא בצירי, ולפי רש"י (דלא כהראב"ע) אין פרושה מלשון חושך אלא מלשון איחור.

¹⁵ אמת ליעקב ריש פרשת יתרו, הערה 2.